

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Azt mondják.

Szarvas, 1902. augusztus 24.

Bartha Miklóst, a „Magyarország“ főmunkatársát, nemzetünk egyik legkiválóbb publicistáját, a ragyogó tollú vezércikk íróit „Vasvármegye“ című lap megtámadta: írói becsületében; mert hát *azt beszéltek, azt mondták*, hogy Bartha Miklós a vasvármegyei, korhadt közigazgatási rendszerben is, — a korhadt állapotnak előidéző okait kutatni merészelt. . . és valószínűleg csak holmi alap nélküli információkból kifolyólag.

Kétségkívül megragadja figyelmét minden, a most lepergett, hat-hét hónapra terjedő, közigazgatási purifikációt szemmel tartó embernek „Vasvármegye“ ezen hangos kirohanása. És bizonyára elmosolyodik, látva azt a szilárd alapot melyről kirohanásukat teszik. Mert az mégis csak hallatlan banalitás egy megyei közlöny részéről, hogy pusztán „azt mondják“ alapján neki rugtasson egy író embernek, ki minden percét a közjó, a közérdeknek szenteli; de egyszersmind gondolkodóba is ejt ez a tüzes önvédekezés, és támadás. Minek védik magukat, ha tudják, hogy közigazgatásukban semmi lapsus, semmi mulasztás, semminemű lelkiismereti furdalás nem terheli őket? — tudta azt is, hogy azon információk, melyekből a „kiáltó“ szót Bartha elővette, éppen nem valók!

Hát bizony csak azt mondjuk „Vasvármegye“-nek: a pusztán „azt beszéltek“, az „azt

mondják“ nem alap arra, hogy egy írónak becsületében gázoljunk, de igen is alap arra, hogy a ki „azt mondják“, „azt beszéltek“ alapján ítélni bátorodik: — annak helyet a gondolkodó emberek közt ne adjunk, azt kergessük ki az igazságot, a való tényt kutató emberek sorából. Valakinek talán eszébe jut, hogy rám olvassa: „Nem zörög a haraszt, ha nem fu a szél“ — de hogy nem! csak tessék egy kavicsozt közzé hajítani! Zörög az még pedig félelmetesen.

Ez egy esetet csak azért említettem fel, mert az ujságírás terén — mondhatni undok értelmezése van: *csalárd alapon, hitványságot vágni becsületes lélekre*. Ilyet nem tesz, nem tehet egy ujságíró sem: szabad gondolkozásából; kell, hogy valakinek, vagy valakik szócsöve legyen.

Külünben mindennapi dolog, mindennap százszor — száz formában tör utat fülünkhöz az „azt mondják.“ Mondhatni egy rugója a mai társadalmi élet nagy gépezetének, olyan rugója, mely befolyásolja az egész gépezet működését — és majd egyszer tökéletes megbonnlását.

A millió társadalmi betegségek között nem az utolsó, úgy annyira, hogy jellem, becsület, hit, családi boldogság, meggyőződés, hitvesi szerelem, háza, humanitás — mind e kifogyhatlan forrásból veszik eredetüket: azt mondják. Hiába teljesíted híven kötelességed — ha „azt mondják“, naplopó vagy, az vagy; hiába szol-

gáld a morált, ha „azt mondják“, erkölcstelen vagy, az vagy; hiába jársz a becsületes ösvényén, ha „azt mondják“, gazember vagy, az vagy. Minden. . . minden attól függ, mit mondanak az emberek? ha véletlenül el találod szólni magadat, hogy az „azt mondják“! bliktri. Mehetsz, neked ember barátom lefujtak. Isten káromlást követtél el, megbántottad a mindenható; „azt mondják“-ot.

Igy hát fájó szívvel, megtörtén el kell sóhajtanunk, hogy „Vasvármegye“ a hatalom hátról ágyuzott Bartha Miklósrá; mert az „azt mondják“ alapján süvöltött rá.

De legyen szabad, megkérdeznünk: mi lesz akkor, ha Vas-megye lakossága az „azt mondják“ alapján Kalkát fog kérni? mi lesz, ha Vas-megye után a többi megyék lakosai is hasonlókat kívánnak majd — és a középkori ragyogó világosságban tündöklő közigazgatási hivatalnokokat sorba purifikálni kezdik?

Belopotoczky István.

Hirek.

— A békéscsabai tornaverseny augusztus 20-án kedvező idő mellett nagy közönség jelenlétében teljes rendben folyt le. Tudósítónk a versenyrol a következőket írja: Reggel hat órakor országosi kerékpárverseny volt. A 32 kilométer távolságot Péter József 67 perc alatt futotta be, mint az első, Duffaer József jó második volt s harmadiknak Miszikevits István érkezett meg. A főgymnasium torna-csarnokában reggel kilenc órakor kezdődött a kardvívó verseny, melyből nagy küzdelem után első győztesként Mészáros Ervin

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRSZAJA.

A magyar tánc.

Elnézem ez új nép családja mulatságát,
Mikor cifra táncra egyengeti lábát,
S járja a bolondját hétrét hajlott testtel.
Koronkint magának hajlongni se restel.

Nyavalyás, idegen táncba háborodnak,
Melyhez semmi köze sarkantyus saroknak!
Ideszakadt népség veri rossz nótáját,
Cifra urak, lányok keringelve járnak.

Fecskefarkas, csámpás, nagyorru legények
Ösztövérmagokat eresztik a szélnek.
Jó, hogy a mátrai szél, zivatar nem támad,
Mert felkapná őket s vinné a Dunának!

Kifestett, kivágott szép uri személyek,
Hazug csillagai a beborult éjnek.
Lebbenek, suhannak körbe-karikába,
Hónaljig kavarul egyik-egyik lába.

Egymásra kacsintnak, egymásra vihognak,
Villantva fehérét mondva csinált fogtnak.
Keserű izzadság veri a festéket,
Fényár csillogatja a sok hamis éket.

Hazug itt a szemek titkos ragyogása!
Hazug a szíveknek felvert dobogása.
Hazug itt a jókedy, hazug itt a dallam!
Örjögve keringnek pokoli zsvalyban. . .

Fáj, mikor ez látom, a szívem, a lelkem!
Valami vádolás bensőmben fölserken. . .
Majd meg büszkeségem sasszárnyai nőnek,
S látom szép óráit gyönyörű időknek!

Táncoló daliák támadnak előttem,
Vashól, napsugárból összegyurtan-szótten.
Tárogató hangja ütődik fülembé,
Titkos könyecsepp reszket ragyogó szemembe.

Daliák virágl: sugár deli lányok,
Csillag ragyogása előttök, utánok.
Fátyoluk, ha lebben, kebelük ha rebben,
Hajnalpiros arccal járnak százszor szebben!

Gyöngéd hajolásuk: liliom hajlása,
Délcegen rengésük: virágok nyílása,
Büszke tekintetük napnak ragyogása, —
Táncban a magyarnak sohasem volt mása!

Szemben vele párja, fejedelmi fővel,
Legyeneti a lány lobogó kendővel.
Büszkén a dalia rá sarkantyut penget,
Szeme villamása száz csókot izegget,

Zokog a czimbalom . . sip füttyent szavába,
Kopogóra indul táncot lejtők lába.
Tárogató zug-bug. . . nagy dob belerendül,
Toborzó nyitásra réztányer is csendül.

Reszket a padozat néma örömeiben,
Reszket a szilaj hev tancolók szemében.
A tenuragyogó nap aranyat hint rájuk. . .
— Hej, magyar leventék! hej ti magyar lányok!

Oláh Gábor.

A bor.

— A „Szarvas és Vidéke“ eredeti társzaja. —

Rácsapott öklével az asztalra, hogy csak úgy táncoltak a poharak. Tele volt füsttel a levegő, rátért nagy lomhán az asztal körül ülőkre. Kissé már kótyagosak voltak mindanyian, legjobban, Gelencsér János. A sok üres üveg közt csak elyelve akadt egyegy, abban is már a fenekét kereste a bor. Csilingelő hangot adtak az üvegek, a hogy egymáshoz ütődtek, mikor Gelencsér János újra meg újra rácsapott az asztalra.

— Hazudtok, ha mondom. Kutyák vagytok mindannyian. Pletyka népség. A más becsületibe vájkáltok. Ez a mesterségetek, ugy-e . . . Hogy az én asszonyom nem becsületes!? . . Hát ki az akkor? Áldott egy asszony, nem néz a senkire, Ha baja van, hát

ulánusfőhadnagy került ki dr. Porteleky Lászlóval szemben, ki így erős második lett. Harmadik Bakay Lajos. A vásártéren épített külön versenypályánál délután 3 órakor kezdődött a verseny. A 100 yardos síkfutásban Hellmich Miksa győzött, míg a második Schubert Ernő volt. Nagy érdeklődéssel nézték a diszkoszvetést, hol 29 méter 55 cm-eres dobással Főthi Nándor verte le társait; második Coray, harmadik Thurzó. Szép volt a nyújtó- és korlatverseny is. Az első díjat Katona Gyula kitűnő tornásznak adták, Pédery Elemér szép mutatványait második díjra érdemesítették. Majd remek mutatványokat mutatott be kerékpáron Pátoni Béla, kit szép tiszteletdíjjal jutalmaztak meg. Most következett legnagyobb érdeklődéssel várt verseny: 402 méteres gátverseny Békéscsaba ez évi bajnokságáért. Gyönyörű küzdelem után Hellmich Miksa könnyen győzött s így ő lett a nap hőse. Távoigrásban Gajzágó Tibor 6 méter 42 cm-eres ugrással első lett. Második Schubert s harmadik Kovács. Gerelyvetésben Főthi Nándor 35 60 méteres dobása első díjat nyert; második lett csak Seiler Gyula, az országos bajnok. Rudmagas ugrásban azonban a bajnok Káuser F. Jakab 3 m. 30 cm. ugorva, a csabai hölgyek tiszteletdíját elnyerte. Második Kovács Nándor, harmadik Kiss Imre. S az 1609 méteres síkfutás győztese Bridl Pál, kit ugyan megszorított Bodor Ödön, a második győztes. Díjak voltak arany, nagy és kis ezüst, bronz érmek s tiszteletdíjak.

— **Az első Kossuth ünnep.** Az egész országban az első Kossuth ünnepséget a mult szombaton a Gyomán idéző tanuló ifjuság rendezte, tehát az első Kossuth-ünnepély megyénkben volt. Kató József joghallgató mondott magyar erőtől, duzzadó, ünnepi beszédet, míg Izsó Lajos és Vidovszky Béla alkalmi költeményeket szavaltak hatásosan. A szépen sikerült ünnepség után tánc volt a gyomai népkertben felállított pavilon nagy termében.

— **Uj esküdt.** Járasi Főszolgabíró ur 3680-1902 számú rendeletével a Valach János lemondása folytán megürült esküdti, állás-ra a választást a f. hó 26-ik napjának d. e 10 óráját tűzte k. — Valasztás község háza udvarán.

— **A helybeli polgári leányiskolában.** A jövő tanévre szóló beiratkozások szeptember 1. 2 és 3-án a délelőtti órákban a hivatalos helyiségben lesznek megtartva. Mivel az iskola helyiségei oly szűkek, hogy egy-egy osztályba 20 növendéknél több föl nem vehető: így csak is a saját érdekekben tesznek az illető szülők, ha a jelzett időben leányaik beiratását el nem mulasztják, vagy azok felvételét, esetleg előjegyzés által biztosítják, nehogy — mint az elmúlt tanévben többen, az iskolából kimaradjanak. Az igazgatóság.

— **A szarvasi takarékpénztár** folyó hó 31-étől kezdve vasárnapokon is tart üzleti napokat.

— **Békés bánati uj esperes.** Békés-bánati uj esperesnek, a szerencsétlenül meghalt Szabó János vásárhelyi pap helyibe 48 szavazattal Dombi Lajos, gyulai papot választották meg. Az uj tanácsbíró pedig a szintén megyénkbeli való Bodoky Zoltán, ismert nevű, ugy tevékenységű dr. lett. A reformatusoknak minden

elsírja magát; aztán igaz is, hogy mindig macerál azért, hogy olyik napon iszgatok, de hátha ilyennek születtem. De már azt ne merje mondani senki, hogy nem becsületes. Rongy nép vagytok. Ráfognátok az angyalra is, hogy nem tisztességes. De merje még egyszer mondani valamelyik, hát Egyszóval mondom: elég legyen már!

— No, no János, nem kell azért ugy kiabálni. Hiszen mi sem ugy mondtuk azt. Csak hallottunk egyet-mást erről is, arról is; el se igen hittük, aztán gondoltuk, ha igaz, hát felnyitjuk a szemed, mert hát mégis csak a becsület a fő, vagy mi. No, ennyi az egész. Ugy is gondoltuk, hogy nem zörög a haraszt, meg micsoda. De hát ez csak ugy az eszünkbe jutott. Itt a pohár, oszt' igyunk.

— Gelencsér János nem nyult a pohárhoz összeráncolta a szemöldökét, mintha gondolkoznék valamin. Hogy hát igazán nem zörög a haraszt, meg ugy tovább. Aztán meg ő rosszul bánik az asszonynyal. Akárhányszor kéri, hogy vesse el magától az italt ő csak viszatér hozzá. Kissé zavaros volt már a gondolkozása, az ital mintha elbutította volna. Sokkal csendesebben is beszélt, mint az előbb. Talán azért is, mert voltak többen a korcsmában, aztán akár van valami a dolgan, akár nincs, nem kell azt mindenkinek tudni.

— Hát hiszen ti se vegyétek egészen ugy, a hogy mondtam. Tudjátok, az ilyen dolog, ha még az ital is hozzájön, megzavarja kicsit a magamfajta paraszti

bizonyynal nyereség az, hogy e két kitüntető, de sok fáradsággal járó állást, olyan embereknek jutatták, akik a megye székhelyén laknak.

— **Lelkes kis diákok.** Nem akarunk egy szót se írni e kis levélhez, mint szerkesztőségünkbe kaptunk. Teljes egészében közöljük azt: Tekintetes Szerkesztő úr! Mint a „Békésmegyei Közlöny“-ben olvastuk, a magyar nemzet édes apjának: Kossuth Lajosnak Szarvason is szobrot akarnak emelni. Attól a hazaszeretettől indítatva, amelyet a szarvasi főgymnasium ifju lelkünkbe már eddig is beoltott, családi körben tornaversenyt rendeztünk e szobor javára. A begyűlt összeget: 3 kor. 50 fillért azzal a kéréssel küldjük be a tekintetes Szerkesztő urnak, méltóztassék azt rendeltetési helyére juttatni. Kicsiny ugyan az összeg, de annál nagyobb a mi örömünk, hogy mi is hozzájárultunk e nemes cél eléréséhez. Kiváló tisztelettel: Krebs Vilmos, Salacz Emil és Béla, gymn. tanulók. Szarvas, 1902. augusztus 23.

— **Uj gyógyszerészünk.** A mint halljuk, városunk kedvelt gyógyszerésze, Medveczky József, gyógy szertárát eladta, szeptember 15-től már az uj tulajdonos veszi át a jó forgalmu gyógyszerterát.

— **A közönség figyelmébe.** A helybeli kirpostá távirtda és távbeszélő hivatalnál ezenul vasárnapokon és közünnepéken a szolgálat d. e. 8—11-ig tart, a délutáni szolgálat marad az eddigi.

— **Az unitárius halott.** Megírunk, hogy Füzes-Gyarmaton sokan elhagytak kalvin hitét s unitáriusokká lettek. Még azonban teljesen nincs rendezve az uj egyházközség ügye s most mikor egy munkásembernek kis fia meghalt, aki a falu első unitárius halottja volt, sok bajt okozott a kiterés a temetkezőnek. A kalvinisták nem akarták eltemetni a halottat s a szegény emberek így sokba került kis halottjának eltakarítása.

— **Orosháza Kossuth ünnepe.** Orosházán is megalakult a Kossuth ünnepséget rendező bizottság s hogy az ünnep szép és méltó lesz Kossuth Lajoshoz azt biztosítja Veress József neve, ki a bizottság vezetője elnöke.

— **Uj népkert megyénkben.** Mindinkább belátják a községek s városok a népkertek szükségességét. Ezt bizonyítja a szeghalmai buzgólkodása is, kik a főszolgabíró segítségével népkertet akarnak telepíteni a Berettyó partján.

Szinészetünk.

A pécsi színtársulat, bár első játékában kedvezőtlenül mutatkozott be, e hét folyamán megjavította a róla, első előadás után megalkotott véleményünket. Vigjátékot jól adnak elő. S ha kedvük — vagy ha nekik ugy tetszik — operettet is, de ugy látszik, hogy gyöngye a színműveket előadó személyzet.

Szombaton este a „Czigány báró“ előadása alatt örveuduleten tapasztalhattuk, hogy a társulatnak jó énekesei vannak s hogy e jó énekesek közül is kiválik Ruzsinszky Ilona. Ez előadás után nyugodtan és nehezen várjuk Ruzsinszky többi fellépéseit Hoffmann meséiben, Hunyadi Lászlóban, mert tudjuk, hogy az ő bántulatosan tiszta, csengő, hajlékony s több oldaluan iskolázott hangja gyönyörűséget fog nekünk azokban is

ember esztét. Az is igaz, hogy nincs semmi lehetetlen meg aztán ti is csak ugy hallottátok . . . Csak nehezen veszi a fejem. Kemény egy kicsit. Aztán nem olyan asszony az enyém. De hát hazanézek mégis oszt' kivalatom. Nem szokott hazudni, meg aztán miért is hazudna? . . . Ha megunta velem az életét elengedem én békességgel, nem tartok magamól semmit az övéből. . . .

Nagy lassan felcsehődött, aztán nekiindult. Olyan ember benyomását tette, aki akár is menni, mégse így nem bizni az asszonyban.

A hogy kiért a utczára, már nem habozott. Kissé támolgyva ment, az urcát is elvétette előbb. Chaotikus kavargás volt a fejében, még maga sem tudta, mit fog otthon az asszonynak mondani. Morfondírozott.

— Hát hiszen nem is lenne csuda, ha megcsalt volna. Cudar ember vagyok.

Nem használ a szép szó, mindig visszatérek az italhoz. De hát az asszonynak is tudni kell, mi a becsület. Ha megunt, szólt volna nekem. Jó ura voltam másképp mindig, nem nyultam hozzá egy ujjal se soha. De azt nem engedem, hogy világ csufjára adja a becsületem. Nem én. Inkább megfojtom. Ha hazudni fog, megfogom azt azt a hosszú, fekete haját, aztán. . . .

Mindjobbban elhitette magával, hogy igaz a dolog. Mindig dühösebb lett. Mire a ház elé ért, már veres volt az arca a bortól is, a dühtől is. Berugta az ajtót.

— Jer elő asszony! Ide néz a két szemem közé,

szerezni. Váradi Margit is kedves színésznő. Arzenája avval biztat, hogy ő is kedvelt énekesnők lesz. Toronyi rekedtsége miatt Kalmár ugrott be a második felvonásban s szép tenor hangja gyönyörködöttette is a közönséget. Tiszlay a karzatnak játszott. Pedig tudna ő másképpen is tapsot kiérdemelni. A kar, a zene elég jó, elég biztos.

Vasárnap este adták Moldován György „Florika szerelmé“-t. Régi a tárgya a darabnak. — Szegény leány — gazdag legény. Sok baj — lakodalom. H. Lévy Bertá jó népszínmű énekesnő s jól játszik. Radványi sokszor esetlen, sokszor Rómeoskodik az egyszerű, szerelmes jelenetekben. Elég jól énekel. A darabnak, em nagy hatása volt, de nem is igen lehetett s lehet. Pedig mindnyájan iparkodtak a legjobban játszani. A darab, a darab! . . .

Hétfőn este közepesen megtelt színház előtt adták „Ocskay brigádéros“-t. Nem akarunk mi is beleszólani — a darabot illetőleg — abba a vitába, hogy gyalazza-e benne Herczeg Ferenc Rákóczit vagy nem! Ha igen, tehette-e? Ha tette, mivel indokolta? Mi, amikor azt írjuk, hogy e darabban Rákóczi kisebbítve nincs, hogy Rákóczy dicsőségét, nagyságát a legszentebb magasságba emelte Herczeg, írjuk azt azért, mert több heveskedő kritikus azt állította, hogy hazaáruló közönség nézi csak végig a darabot. Szarvas közönsége végig nézte, de nem hazaáruló, sőt igenis lelkesedve tanulta meg belőle, hogy Rákóczy: a szabadság, hogy magát gyalazza a magyar, ha Rákóczit gyalazza, hogy az áruló Ocskaynak is, — mint maga mondja — elszakadt a lelke testétől, mikor elárulta Rákóczit, hogy halállal lakol a hitetlen, gonosz áruló!

Kellő igyekezettel adták elő a darabot. Almásy Ocskayja, ha nem is volt folyékony, biztos alakítás; ha nem is tudta a hirtelen haragra lobbanó, bosszuért lihegő Ocskayt hibátlau felfogásban bemutatni; annál szebb volt Tisza Ilonával játszott szerelmes jeleneteiben s annál szebb volt az utolsó felvonásban, mikor legnagyobb diadalhoz segíti a kuruczokat, amikor elviszi nekik az áruló Ocskay fejét. Hevesy jól mutatta be Szörényi kurucz-kapitány magyaros alakját. Jól adta a mulatós, az igaz kuruc, a harcoló, a méltatlankodó, az ingerlékeny, a kemény fejű Szörényit. De mikor megdicsérik játékát, egyszersmind meg is röjjük a második felvonásban játszott első jelenetért. Ocskay legvitézesebb kapitánya mikor mulat, mikor éjjeli (helyesebben hajnali) zenét ad brigádérosa feleségének, — Tisza Ilonának, — nem vetközhetik lobogós ingujra, nem hagyhatja magától oda a kardot fokes helyett. A lehető legnagyobb dicsérettel kell szólnunk Gonda kamarás-uról. Azt a hízlekedő, pimaszkodó, majd szepegő lakájt olyan biztosan rajzolta meg taglejtéseivel, hanghordozásával s különösen kitűnő, kitejező arczjátékával hogy ahhoz bíralgató szó nem férhet. Hasonlatosan jó volt Pyber alakja is. Azt a Pybert mutatta be Hartvani, akit Herczeg megrajzolt, aki magyar süveget nyom a fejébe, ha kuruczokat lát s német kalapot, ha labanccal tárgyal. A kétszínűsködő, haszonleső, püspökséget ohajtozó Pyber kifogástalan volt. Kardos teljesen elejtette Ocskay Sándor vonzó, kedves szerepét. Jávorkát önkre tette Pásztor. Radványi hatástalanul moudta el Taricsnak szívet babonázó, lel-

szerezni. Váradi Margit is kedves színésznő. Arzenája avval biztat, hogy ő is kedvelt énekesnők lesz. Toronyi rekedtsége miatt Kalmár ugrott be a második felvonásban s szép tenor hangja gyönyörködöttette is a közönséget. Tiszlay a karzatnak játszott. Pedig tudna ő másképpen is tapsot kiérdemelni. A kar, a zene elég jó, elég biztos.

Az igazat mondd. Széltiben azt beszélék a faluban, hogy megcsalsz. Más után vetted a szemed, mikor hites urad van. Ne beszélj, mig én beszélek. Hát bitang jószág az én becsületesem? Olyan, mint a rongy, melyet szét lehet tépni, aztán sarokba vetni? Mentél volna el tőlem, ha rám untal. Nem tartalak vissza. . . .

— Nem is kellett volna az enyémhez kötni az életed. Ilyen voltam én legény koromban is. Se jobb se rosszab. . . . Te asszony, ha igaz, hogy céda vagy, hát isten legyen keked irgalmas!

Az asszony csendesen sírdorgált. Valaha szép lehetett. Az idő, meg a bánat kissé megviselte. Szemrehányóan, szagatatottan beszélt.

— Kelmed megint a korcsmából jött. Ivott. Mindig iszik, hasztalan kértelem. A pajtasai telebeszélék a fejét. A szomszéduram, meg a komámuram. Mind rám agyarkouik. Enrám nem hallgat, nekik egy szóra elhisz mindent. Hogy en csalom meg kendet? Kivel? Kinek keltek en mar? . . . Régen — taposták utánam a földet. Kelmeduez mentem. Akkor is ilyen volt. De mégis csak mas volt. Erősen fogadta: nem iszik több italt. Soká meg nem álta. . . . Beletördtem már. De nyet nem érdemlek. kitartok hüsegeseben az én uram meuet. Ha szeret, akkor is. Ha megver, akkor is. Mert kelmedet fogadtam uramnak a sirig. Ne menjen kelmed többet a korcsmába. Ne igyék több italt.

Bajt hoz, még majd egyszer. . . .

kes bucsyszavait. Kalmár palóca is gyenge volt. Herczeg Ferenc egy fufangos, egyes, konok palóczot állít elének irásában ezt Kalmár játékában oktondi, együgyűnek mutatta be. Ozoróczit több igyekezettel, mint tehetséggel játszotta Szilágyi. Megnyerő volt Toronyi Königsseg grófja. Nem lehetett érteni Tiszta tanyának ugyszólván egy szavát sem. Kisebb szerepében jó volt Rákossy. A nő-szerepük közül első helyen érdemel említést Szász Anna. Nagy igyekezettel, nagy biztossággal, ahol kellett elegendő tüzzel játszotta el Tisza Iona rövid, de szép szerepét. Jó Dili lett volna Kürthy, ha el nem hadarja a szavalt költeményeket, amikkel pedig a legnagyobb hatásra számíthatott volna. Kis szerepe volt Komlóssy Ilonkának. Kedves kis Jutka volt különösen a második felvonásban, mikor Sándor a virágot hozza neki. Hanem, hogy egy 1705—10. között játszó darabban a legújabb párizsi divatu gallérban lép a színpadra, az illetlenség Szarvas művelt közönségével szemben. Az összejáték, a rendezés jó volt. A díszletek megfeleleltek, ha nem is árultak el valami nagy pazarságot.

Kedden Strauss János nagy operettjét a Boreger-et adták. Zavart okozott mindjárt az, hogy Ruzsinszky nem játszhatott, különben H. Lévy Berta erős tiszta hangjával jól énekelte el Rozalinda ének-számait. Úgyesen játszotta a szobalányt a kis Várad Margit. Szemejárása, mosolygós arcjátéka jó kedvet lopott a néző közönség szívébe. Kis terjedelmű hangját jól fel tudja használni, s érthető szövegkiejtéssel énekel. Megfelelő volt Nádasyné hercegeje is. A férfi nagyobb szerepeket játszották Nádas, Kalmár, Radványi, Tisztay és Rákossy: Nádas kitűnően adta a kalandokra vágyó, a kalandok után járó fiatal férjes embert. Kalmár szépen tisztán énekelte. Játéka azonban pongyola. Radványi az első felvonásban bosszantóan hadart s míg Rákossy karzat kumikuma kifogás-talanul jó, tökéletes addig Tisztay? — nem a régi Tisztay! Miért játszik ő teljesen nem neki való szerepekben? A kar éneke biztos; a rendezés jó; a zenekar kísérete erős, különben elég sima. Az összejáték a két első felvonásban megvolt, a harmadik felvonásban azonban több jelenet széjjel esett. A második felvonásban bemutatott táncról írhatnánk még... Hala Istennek nem értette meg Szarvas közönségének nagy része a tánc jelentését, hiszen tapsolt neki, azt gondolta, hogy — komédiázás. Pedig más volt! jól táncolt, a szép Diósy Gizi, Rákossy kitűnő karikatura.

Szerdán délután: Tündérlak Magyarhonban. A színház üres. A színészek elkacagják az egész darabot. Különbözően jól játszottak Lévy Berta, Radványi, Komlóssy Ilonka, Kürthy Margit. Hogy a színház üres volt, annak az az oka, hogy nálunk nem ünnepe Szent-István király napja. Hogy a színészek elkacagták a darabot? Tehették — nem látta senki!

Szerdán este „Lotti ezredeseit” adták. Magára a darabra legjobb kritika, amit annyian mondtak az előadás után: jó bolondság. A darabnak tartalma nincs. Tárgya Lotti — három udvarló ezredese kiket kamajannahal egyetemben csalogat, bolondit, — újrat. Kitűnő folyékonyasággal, biztossággal s jó kedvvel játszották el színészeink zsutott hazsított. Elragadóan kedves volt Ragányi Iza. Nemcsak behízeigó

Kissé elszégyelte magát az ember. Hamar változott a beszéde.

— Jó, jó, asszony, nem kell azért rini. Tudom én, hogy hűséges a lelked. Csak hát sokat beszéltek. Meg aztán csak ember az ember. Ne sirj, no. Megpróbálom elvetni magamtól az italt. Visszamegyek es megmondom azoknak a szájkóknak, hogy hazudtak. Rossz a lelkük azért beszélnek...

-- Ne menjen vissza — kérlelte az asszony, — Megint csak ott marad. Heves a természete, aztán valami bajt talál csinálni.

Már kinn volt a pitvarban Gelencsér János. Onnan szólt vissza.

— De bizony megmondom nekik. Meg én. Ne vájkáljanak a más becsületibe'. Ha még egyszer teszik, hát széthasítom a fejüket.

Ahogy kiért az udvarra, még mindig kiabált.

— Megmondom a kutyáknak, hogy hazudtak. Szemükbe vágom...

Azután dunnyögve tette hozzá:

— Meg aztán megiszom a boromat. Kifizettek. Ne veszzen karba...

Salgó Zoltán.

hangjával, énekével, művészi játékával, mosolygós jókedvével, szép táncával csalta magának a közönség tapsait, hanem gondos, pazar, csinos öltözékei is igazán gyönyörűek voltak. Ragányi Iza kedvelt énekesnője lett s az is marad a szarvasi közönségnek. Hasonlóan kedves volt a kis Várad Margit. Az este tapsai-ból jutott még különösen Nádasynak, Gondának, Tisztaynak, Komlóssy Ilonkának, Szász Annának, Rákossynak. A zenekarnak azonban az olyan „kuplé-szerű” énekszámokat, mint a „gölyadal” is, nem szabad olyan erősen játszania, hogy egyrészt tisztán halljuk a szöveget s másrészt, hogy jobban gyönyörködhessünk az énekművészetben.

Csütörtökön került színre a „Zsába” H. a „Lotti ezredesei”: jó bolondság, akkor a „Zsába”. kacagtató holondság. A színirodalom ilyen fattyu hajtásai csak arra valók, hogy lenyessük őket. Bizony e darabban is sok nyesegetni valót találhatunk. Lány nem igen nézheti meg. Aki pedig megnézheti, ha kacag is sok — ostobaságán, nem gyönyörködik; a színművészet hivatása pedig a gyönyörködtetés. Adják csak a „Kis Mamá”-t — kacagunk akkor is: kacag a lelkünk. Ez gyönyörűség. Az után a darab után nem feleltük el egy óra múlva, hogy színházban voltunk. Pedig, ha nem is bolózat, az is vigjáték. Az igazi színművészetért lelkesedő ember csak bosszankodik, hogy színészeink — kitűnően adták e bolondságot, míg Ocskay brigadérossal s Kuruc Feja Daviddal alig tudnak megbirkózni. Almásy olyan kitűnő Barisard volt, a milyet csak kivánni lehet. A szemtelen, csalafinta, fufangos, ravasz, kikapós majd féltékeny férjurat minden jelenetében biztosan játszotta. Kitűnő volt Tisztay Marcielle tehetlen, a feleségét mindenáron megcsalni akaró orvosa is. Megfelelt Kardos a poéta szerepében. Kedves kis Collette volt Komlóssy. A hűséges fiatal feleségek minden ártatlanságát megnyerően alakította. A kitanult, ravasz, ferj uramat kezében tartó Suzanne asszonyt Kürthy adta nagy művészettel. Mezei Béláné anyósa, ha nem is legjobb, de kielégítő volt. Egyedül Hevesy ingadozott. Sokszor közölként az őrnagy csattogó szerepéből A jelenetek gyorsan kopcsoródtak egybe. A kedv — mert ez fontos a színpadon is jó volt. A közönség kacagott.

Pénteken este San-Toyt adták. Káldy Mariska mutatkozott be a címszerepben. Hangja elég iskolázott, de gyenge s játéka nincs. Say-Toy pajzánkodó, fürge, mozgékony leány s ő — őszintén írjuk —

majdnem elaludta játékát. Azt bátran mondhatjuk hogy San-Toy nem neki való szerep. Kedves, csinos mosolygós komorna volt Ragányi Iza. Éneke, táncza, kedves játéka kapott is elég tapsot. Szépen énekelte Várad Margit is. Jó Csuli volt Sziklay. S többet nem érdemes írni az előadásról. Az egészet elsiették — összecsapták. A díszletek különben gyönyörűek voltak.

Most még a közönséghez van egy-két szavunk: Szarvas város közönsége nem pártolja kellőképpen a társulatot. Hiába keressük a legtehetősebb — magukat művelt embereknek tartókat a bérlők között, — nem találjuk. Ez nincsen így rendjén. Akkor nem is érdemel Szarvas jobb játékokat, mint a milyeneket kap. Pedig mi úgy hisszük, hogy e társulat ha kellőleg pártolnánk őket jó kedvvel jól is játszana. (gy. e.)

Heti műsor: vasárnap, 24-én: „Bor”, hétfőn 25-én: „Aranyember”, kedd, 26-án: „Heffmann meséi”, szerda, 27-én: „Az asszony”, csütörtök, 28-án: „Lili”, péntek, 29-én: „Sasok”, szombat, 30-án: „Hunyadi László” (opera), vasárnap, 31-én: „Régi szerető”.

Időjárási jelentés 1902. augusztus 9-ig.

Nap	Csapadék 24 órá alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	közép	
2		20.3	32.5	25.0	19.1	
3		25.6	36.8	25.2	19.7	
4		18.9	28.8	20.6	19.9	
5		20.8	30.5	19.9	19.1	
6		22.0	32.2	19.6	19.0	
7		21.0	34.6	19.6	19.8	
8		21.9	32.2	19.4	26.1	éjjel eső

Szarvas, 1902. augusztus 9. Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért: Sámuel A. kiadó.

Haszonbérlet.

Szarvas község határában fekvő, nagy méltóságú gróf Csaky Albiné szül. Bolza Anna grófnőnek 1100. öölével számított 1525 a 1550 holdas decsi birtoka 1903 szeptember 29-től kezdve több évre haszonbérbe kiadó.

Közelebbi értesítéssel szolgál, akihez a haszonbérletre vonatkozó ajánlatok 1902 szeptember 23-ig beadandók.

Dr. Szemző Gyula

szarvasi ügyvéd
urad. ügyész.

HIRDETÉS.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Molnár Sámuel-féle házban, Kossuth Lajos utca 507. szám alatt

ELŐNYOMTATÓ

intézetet nyitottam. Dus választékot tartok mindenfajta írott és nyomtatott díszbetűkből. Női kelengyékre és dísz munkákra való virágok és monogram-mokból, minden nagyságban. Mintáim a mai kor igényeinek teljesen megfelelőek úgy, hogy a legkényesebb ízlést is kielégíthetem. Szíves pártfogást kér

Garai Mártonné,
az előnyomda tulajdonosnője.

Képviseleők

kik gázberendezések szerelésében
jártasak, kerestetnek

ACETYLÉN

világítási vállalatokhoz.

Ajánlatokat referenciáik megjelölésével

KLINGER RICH

Gumpoldskircheneri gép- és fémárugyár magyarországi telepe

BUDAPEST, VII., Hernád utca 43. sz.

„ACETYLÉN-UDVAR” czimzandók.

